

Københavns og Vartov Valgmenigheder

Oktober 2023 Nr. 3

Klima og dom

Anden søndag i advent: Lukasevangeliets 21,25-36

Jeg interesserer mig lidt for jura. Selv om der på mange planer er meget, jeg ikke forstår, og jeg ofte tænker, at retssystemet bliver helt misforstået. For tit tror man, at en retssag kan bestemme, hvad der er rigtigt og forkert eller sandt og falsk. Men en domstol kan ikke afgøre, hvad der faktisk er sket. Når en dommer fælder dom, afgør vedkommende ikke, om en given forbrydelse har fundet sted eller ej. Retssystemet bestemmer ikke, hvad virkeligheden i virkeligheden er. Retssystemet er et forsøg på at definere en virkelighed, som alle skal rette sig efter. Dommeren bestemmer, at de involverede skal forholde sig på en bestemt måde til det, der måske eller måske ikke er sket. Ingen kan vide med sikkerhed, hvad der i virkeligheden er sket, men dommeren fastlægger en virkelighed, som bestemmer, hvordan der skal handles, om der skal straffes eller ej. Den virkelighed må alle rette sig efter. Vil man ikke det, har retssystemet magt til at sætte det igennem. Det er en retsstat.

Ligestillings- og diskriminationsret er

særligt interessant, har jeg lært. Der sker meget opsigtsvækkende ting for tiden. Højesteret i New Zealand har fældet dom i en sag, der var anlagt mod den newzealandske stat for diskrimination. En gruppe unge mente sig diskrimineret, fordi valgretsalderen i New Zealand er 18 år. Argumentet var, at de områder, som hovedsageligt har betydning for dem, bliver nedprioriteret. De tænker ikke kortsigtet og individualistisk på skole- og uddannelsespolitik, men langsigtet og kollektivistisk på klimapolitik. Fordi de ikke kan stemme, bliver deres fremtid negligeret.

Straks man hører det argument, kommer man til at tænke tilbage på corona-tiden, hvor det unægtelig også var gruppen uden stemmeret, der bar de tungeste byrder. Sagen i New Zealand er en del af et mere udbredt fænomen, hvor unge bruger retssystemet mod det etablerede politiske system, fordi de mener, at deres langsigtede interesser for klodens tilstand bliver tilsidesat af hensyn til de voksnes kortsigtede velstand.

En gruppe børn har anlagt sag mod Argentina og andre stater for komiteen under Børnekonventionen. De anklager staterne for ikke at varetage forpligtelsen til at sikre og beskytte barnets ret til liv ved ikke at handle tilstrækkeligt aktivt mod klimaforandringer. Komiteen fandt, at sagen skulle prøves i det argentinske retssystem, før den kunne indbringes for dem.

Ved Menneskerettighedsdomstolen har seks børn og unge fra Portugal anlagt sag mod 33 europæiske lande, herunder Danmark, for brud på menneskerettighedskonventionens artikel 2, 8 og 14, dvs. retten til liv, retten til familieliv samt forbuddet mod diskrimination. De pågældende hævder, at de allerede har forringet livskvalitet som følge af klimaforandringer. De oplever bl.a. nedsat energiniveau, søvnbesvær og færre muligheder for at opholde sig udendørs – foruden angst. De påstår, at de fratages retten til at stifte familie, fordi klimaet vil få endnu større negative konsekvenser for deres fremtidige børn. Og deres egen ret til liv krænkes, fordi der ikke handles mod den globale opvarmning. Nu skal denne sag føres i det store kammer i Strasbourg. Den hollandske højesteret har i en anden sag allerede afgjort, at det er et brud på retten til liv, at staten ikke handler tilstrækkeligt for at undgå klimaforandringer.

Meget tyder på, at børnene og de unge er ved at få domstolene til at afgøre, at klimaforandringer er en virkelighed, som man skal rette sig efter. Om klimaforandringer er menneskeskabte eller ej, kan domstolene ikke dømme om. De kan heller ikke afgøre, hvor kritiske klimaforandringer er, eller hvor akut handlinger er krævet. Men de kan afgøre, at klimaforandringer er en virkelighed, som man skal rette sig efter. Det giver mening, for klimaforandringer er virkelighed for de børn og unge, der oplever, at voksengenerationen lader hånt om deres fremtid. De kan nøgternt konstatere, at

deres muligheder begrænses af hensyn til deres forældres bekvemmelighed. De må acceptere – måske som den første generation i verdenshistorien – at deres levestandard ikke bliver bedre end deres forældres, mens de kan se, at deres problemer ikke får politisk opmærksomhed, fordi de ikke kan stemme. Dybest set opfatter de, at deres ret til liv er truet. At konsekvenserne af de voksnes selviske behov fratager dem livslysten og livsmodet og til sidst selve livet. Deres liv er fanget i et klaustrofobisk og dystopisk univers, hvor alt håb lades ude, fordi de, der skulle sikre og beskytte deres liv, ikke tager livet alvorligt. Det er disse børns og de unges angstfyldte virkelighed. Domstolene kan gøre det til en fælles virkelighed, som man skal rette sig efter. Det sker, når der fældes dom. Så skal man handle efter den. Det er dét, dommen er.

Jesus taler om dom i evangeliet i dag, og han fælder dom. Han taler om dommen i fremtiden, for han ser frem mod en dommedag, hvor han selv skal komme igen på himlens skyer med magt og herlighed. Han skal optræde som en himmelsk konge og dommer, og alle skal stå frem foran ham, så dommen kan fældes. For på den dag vil Gud oprette sit rige. Forud vil der være tegn i sol og måne og stjerner. På jorden vil der være forvirring og panik på grund af naturkræfternes rasen, men det er blot indledningen til dommen. ”Når de ting begynder at ske,” siger Jesus, ”skal I rette jer op og løfte hovedet, for jeres forløsning er nær.” For den dom, der skal fældes, står han selv for. Dommen er derfor ikke bare en frifindelse; dommen er en forløsning, for den dom bryder med denne verden og skaber en ny virkelighed, som i teksten kaldes Guds rige. I forløsningen får vi livet. Det er fremtidsudsigterne, når vi ser frem mod den kommende dom. Vi synger om det i salmerne i dag. Vi har lige sunget, at han kommer igen som alverdens dommer, og enhver han kendes ved i Guds, sin faders herlighed, de er vis på livets krone. Og under altergangen skal vi synge, at der

ikke er grund til at frygte dommedag, for dommeren har ”selv ført din sag og fra sig selv den vundet”. Når det er sådan en dommer, man kan forvente på dommedag, kan man frimodigt rette sig op og stå frem for Menneskesønnen, når han kommer i magt og megen herlighed. For da er det forløsningens tid.

Det er den dom, Jesus taler om. Den kommende dom i fremtiden. Men mens han taler om den, fælder han også dom. Den gælder i nutiden. For den fremtidige dom skal være den virkelighed, som man skal rette sig efter nu. Dommen med den kommende forløsning og det fremtidige Guds rige er virkelighed for vores liv nu, så man skal handle efter den og ikke lade sig sløve af svir og drukkenskab og dagliglivets bekymringer, som han siger. I stedet skal man altid, i ethvert øjeblik leve efter, at den dag kommer, hvor alting forløses, og Guds rige oprettes. Det er den gældende virkelighed, som skal bestemme livet.

Men som ingen dom i en retssag kan afgøre, hvad der faktisk er sket, kan dommen i evangelieteksten heller ikke afgøre, hvad der faktisk skal ske. Det er en dom om, hvad vi skal rette os efter. Og det retter vi os efter, når fremtidens forløsning af livet giver os livslyst og livsmod til at leve livet nu. Således lever vi altid i lys af den dommedag, der skal komme.

Klima-bevidste børn og unge og voksne, for den slags voksne findes også, lever i lys af en anden dommedag. Den indeholder ikke en dømmende og frelsende Menneskesøn, der kommer med magt og megen herlighed. Den dommedag er ingen forløsning. Deres dommedag indeholder kun ødelæggelse og undergang. Det bestemmer deres virkelighed, så ikke bare fremtiden, men også nutiden er dystert og mistrøstigt. De beskriver selv konsekvenserne så de ligner de panikreaktioner, som evangelieteksten omtaler, når ”folkene på jorden gribes af angst, rådvilde over havets og brændingens brusen.” Retten til livet er krænket, for de har mistet livsmod og livslyst.

Klima-ubevidste voksne, for det er især de voksne, lever også efter en anden dommedag. Den indeholder heller ikke en dømmende og frelsende Menneskesøn, der kommer med magt og megen herlighed. For den dommedag kommer slet ikke. Det bestemmer deres virkelighed, så deres nutid ikke er bestemt af fremtiden, men de kommer til at ligne de mennesker, som Jesus advarer mod, der ”sløves af svir og drukkenskab og dagliglivets bekymringer”. Med deres ligegyldighed over for fremtiden tager de livsmodet og livslysten fra deres efterkommere. De krænker kommende generationers ret til liv.

Til begge grupper og til alle, uanset hvilken angst man er grebet af, og uanset hvilke bekymringer man gør sig for fremtiden, lyder evangeliet i dag i Jesu dom. Han giver os tilsagn om, at fremtidens dommedag er bestemt af hans genkomst, hvor dommen fældes af ham. Det er forløsning. Det er den virkelighed, vi skal rette os efter, når vi lever i en nutid, der kræver vores aktive deltagelse. For retter vi os efter den fremtid, kan vi i nutiden handle med frimodighed og håb. Uanset hvor reelle truslerne fra klimakrisen er, uanset hvor dystre fremtidsudsigterne ser ud for børn og unge, uanset hvor graverende og deprimerende alle andre problemer er, skal vi handle i dem med livsmod og livslyst, for der er fældet dom over os, og i dommen har vi fået livet. Den dom må vi rette os efter og ikke tage livet, livsmodet eller livslysten fra nogen.

DDS 79 – 74 – 263 --- 243 – 274 – 733

Adventsmøde

Mandag d. 4. december afholdes adventsmøde i Vartov. Vi begynder kl. 17 med koncert i kirken. Efterfølgende er der samvær i menighedssalen med sang og fortælling. Der vil være forfriskning og lidt at spise. Mødet slutter kl. 19.30.

En stor fortæller

Ja, Selma Lagerlöf (1858-1940) er en af de største fortællere i Norden. Hun modtog som den første kvinde Nobelprisen i litteratur i 1909. Hun blev også den første kvinde, der fik en æresdoktorgrad og fik sæde i Det svenske Akademi. Hun har været kendt og elsket af læsere over hele verden nu gennem mere end hundrede år.

Liv ...

Selma Otilia Lovisa Lagerlöf var ud af gammel præsteslægt med stærke rødder i det värmlandske herregårdsmiljø. Hendes barndom blev forgyldt af en stærk fortælletradition og formørket af, at hun var halt på grund af en medfødt hofteskade, og af at hendes far blev stadig mere alkoholiseret. På trods af disse vanskeligheder og på trods af at hun som kvinde ikke modtog nogen formel undervisning, lykkedes det hende ved lige dele flid og stædighed at blive uddannet til lærerinde i 1885. Herefter ernærede hun sig i ti år som lærerinde i Landskrona. I de år knyttede hun stærke bånd til København, hvor især mødet med en række danske kvindesagskvinder blev af stor betydning for hendes engagement i både kvindesagen, fredssagen og kampen for kvindernes stemmeret. Senere flyttede Selma Lagerlöf sammen med sin mor og sin faster til Falun i Dalarna, hvor hun havde sit hjem, indtil hun med penge fra Nobelprisen i 1910 kunne købe hele sit barndomshjem, herregården Mårbacka, tilbage. På dette sted, der på grund af faderens alkoholisme var gledet slægten af hænde, boede den stadig mere berømte forfatterinde frem til sin død i 1940.

Selma Lagerlöf var ikke blot en meget berømt person, men blev allerede i sin levetid en national institution. Efterhånden blev hun også meget velhavende. Hendes bøger solgte både efter datidens og nutidens målestok i næsten svimlende store oplag. Men begyndelsen på hendes forfatterkarriere var både fattig og fuld af vanskeligheder. Arbejdet som pigeskolelærerinde var både arbejds- og tidskrævende.

Selma Lagerlöf debuterede efter et års frikøb fra skolearbejdet med *Gösta Berlings Saga* i 1891. Hun havde i starten svært ved at finde sit stof, men med brugen af gamle fortællinger fra livet på de små herregårde i Värmland blev hendes digterevne endelig forløst. Hendes livsværk er karakteristisk derved, at det indeholder en række forskellige genrer, som hun alle suverænt mestrede. Kun i poesien var hun ingen mester. Der findes ingen betydelige sange fra hendes hånd. Til gengæld skrev hun en række prosamesterværker såsom *Jerusalem*, *Nils Holgersens vidunderlige rejse gennem Sverige*, *Kørekarlen*, *Hr. Arnes Penge*, *Kejseren af Portugalien* og sidst men ikke mindst *Kristuslegender*.

... og værk

De fleste af de nævnte værker vil blive genstand for en nærmere drøftelse i vinterens litteraturkreds (se andetsteds i bladet). Derfor en kort præsentation af de allervigtigste:

Gösta Berlings Saga bevæger sig i sin beskrivelse af den forhutlede præst på én gang i en virkelig svunden verden, hvor herregårdskavalererne drev deres ødsle og ødelæggende spil rundt om på de små herregårde, og i en fantasiverden, hvor det er muligt at møde den skinbarlige onde, som man har forskrevet sin sjæl til. I en vidtløftig handling lykkes det Selma Lagerlöf at få indfældet en række dybsindige psykologiske portrætter, der til denne dag endnu ikke har mistet deres fascinationskraft.

I det store og stort anlagte tobindsværk *Jerusalem* med undertitlerne "I Dalarna" (1901) og "I det hellige land" (1902) fortæller Selma Lagerlöf en historie, der holder sig ganske tæt til virkelige begivenheder. Der var en dame fra Chicago, der på grund af en stor personlig sorg grundlagde en menighed i Jerusalem. En flok bønder fra Dalarna med deres familier solgte efter en stærk vækkelse i sognet alt, hvad de ejede, og drog til Jerusalem for at slutte sig til denne menighed. Selma

Lagerlöf mødte disse mennesker nogle år efter, at de var rejst fra Sverige, og blev meget betaget af dem og deres skæbner. Hun besøgte deres familier hjemme i Dalarna og blev meget optaget også af de efterlodtes skæbne, og efter grundige forberedelser skrev hun om såvel de udrejste som de tilbageblevne. Bogen blev med det samme meget populær, og en fornem filmatisering har gjort den til folkeeje også i Danmark her hundrede år efter dens tilblivelse.

Nils Holgersens forunderlige rejse gennem Sverige (1906) var et bestillingsarbejde. Som et led i en skolereform skulle bogen afløse den gamle svenske læsebog for børneskolen. Selma Lagerlöf rejste Sverige tyndt for at samle stof til sin læsebog, der skulle fortælle både om Sveriges geografi, historie, flora og fauna og samtidig være skrevet i et sprog, som de små læsere kunne føle sig hjemme i. Derfor skulle der tages hensyn til det store lands mangfoldige dialekter og etniske mindretal. Selma Lagerlöf fandt opgaven nærmest uløselig og havde store problemer med den, lige indtil hun fik sin geniale ide: Hun lod den lille Nils Holgersen opleve sit fædreland fra en gåseryg. Derved gav hun børnene en stemme og lod dem opleve verden set fra dyrenes perspektiv. Genialt er ikke for stort et ord. Og bogen har da også gået og går sin velfortjente sejrsgang ud over den hele vide verden.

Med *Kørekarlen* (1912) er vi et helt, helt andet sted. Bogen var egentlig tænkt som et indlæg i debatten om den tuberkulose, der på dette tidspunkt stadig var en stor svøbe blandt de fattige i Sverige. Og i den sammenhæng gjorde fortællingen om den tuberkuloseramte frelserpige også sin virkning. Men for en nutidig læser er det især de religiøse og filosofiske refleksioner i forbindelse med spørgsmålet om efterlivet, der fascinerer. Har de døde en mulighed for efter døden at angre og rette op på den synd, de tog med sig i døden? Er der en mellemtilstand, hvor en sådan forsoning er mulig? Dertil kommer, at fortællingen også er en stærk beskrivelse af den erotiske kærligheds irrationalitet. Er det overhovedet muligt at forbinde erotisk passion med moralsk ansvarlighed?

I *Kejseren af Portugalien* (1914) er det en helt anden slags kærlighed, der viser sine ødelæggende kræfter. En far elsker sin datter så meget, at hun på trods af deres inderlige forbundethed eller måske netop derfor føler sig ufri og river sig løs. Denne løsrivelse bliver skæbnesvanger for dem begge. Hun bliver drevet ud i prostitution, og han flygter ind i sindssygen. Begge får ulykkelige liv. De har gjort hinanden ondt. Men Selma Lagerlöf viser, at forsoning og tilgivelse altid er en mulighed, også selv om det først bliver efter døden.

Selma Lagerlöf skrev forunderlige skæbnefortællinger om Gud og mennesker, men også hendes eget liv var forunderligt. Fuldt af styrke og selvbevidsthed om evner og kald, fuld af lidenskab og hemmeligheder, men også fuld af smerte og ensomhed. En stærk og betagende kvindeskæbne fra det gamle Sverige folder sig ud for læseren såvel i hendes fortællinger som i hendes egen livsfortælling.

Doris Ottesen

Børneadvent

Efter gudstjenesten i Vartov Kirke første søndag i advent, d. 3. december, vil der være det traditionelle børnearrangement i menighedssalen og i præsteboligen med julehygge og juleevangelium. Alle børn og deres forældre og bedste-forældre er velkomne.

Menighedsmøde

I 2023 skulle den serbiske performancekunstner Marina Abramovic have modtaget Sonningprisen efter indstilling fra Jesper Tang Nielsen. På grund af sygdom blev højtideligheden udsat til næste år. På menighedsmødet mandag den 9. oktober vil Jesper Tang Nielsen introducere hendes nyskabende, grænsesøgende og kompromisløse kunst, der inkorporerer religiøse teknikker og symboler. Samtidig levendegør den etiske og religiøse spørgsmål. Afslutningsvis rejses spørgsmålet om gudstjenestens forhold til performance, i håb om at vi kan blive klogere på, både hvad der foregår i en gudstjeneste og i performancekunst.

Ny kirketjener i Immanuelskirken

Mit navn er Kirstine Tougaard Møller, og jeg er 22 år. Jeg har været kirketjener i Immanuelskirken siden februar 2023. Jeg vikarierede for min søster Margrethe, mens hun rejste i Sydamerika, men jeg er glad for nu at have overtaget jobbet. Jeg er opvokset på Lolland, hvor mine forældre er præster, og jeg har sunget i kirkekor. Siden har jeg bl.a. rejst som udvekslingsstudent i Brasilien, boet et halvt år på Færøerne og rejst og arbejdet i Portugal. Jeg gik på Testrup Højskole i efteråret 22, hvor jeg primært arbejdede med dans og teater. Nu bor jeg i et kollektiv i Islev og går på Akademiet for musik, dans og teater, en daghøjskole på Nørrebro. Jeg glæder mig til at møde og genmøde jer i menigheden!

Seks aftner i selskab med Selma Lagerlöf

Læsekreds i Immanuelskirken

I Immanuelskirken findes der – skønt nok ukendt for de fleste – en dejlig stue, beliggende i koret, bag alteret. På dette sted vil der hen over vinteren blive afholdt 6 litteraturmøder. Møderne vil blive ledet af cand.theol. og exam.art. Doris Ottesen. Emnet for sæsonens møder vil være den svenske nobelpristager Selma Lagerlöfs (1856-1940) liv og værk. Første aften introducerer mødelederen forfatteren. De følgende aftener kommer hun med et oplæg om det værk, der er aftenens tema, hvorefter der er fri drøftelse blandt deltagerne. Litteraturmøderne vil finde sted på følgende 6 onsdage kl. 17-19: 22.11, 13.12, 17.1, 7.2, 6.3 og 11.4 med følgende emner i nævnte rækkefølge: Selma Lagerlöf liv og værk, ”Gösta Berlings Saga”, ”Jerusalem”, ”Niels Holgersens forunderlige rejse”, ”Køresvenden” ”Kejseren af Portugalien”. Det vil naturligvis være en fordel, men absolut ingen betingelse, at man kan deltage alle de nævnte datoer. Det kræver ingen forkundskaber at deltage. Enhver er meget velkommen. Der er indgang i korets højre side.

Doris Ottesen

Menighedsmøde

På menighedsrådet *mandag den 13. november* vil fhv. lektor Nils Holger Petersen fortælle om musik og kristendom. Undervejs i foredraget vil der blive afspillet forskellige eksempler på, hvordan forholdet har taget sig ud i kirkens historie.

Menighedsråd i foråret

Der er planlagt to menighedsråd i foråret 2024:

5. februar: Formand for forening for grundtvigske valg- og frimenigheder Laura Lundager Jensen taler om ”Valgmenigheder før, nu og i fremtiden”.

11. marts: Ph.d. Emil Hilton Saggau taler om ”Kristendom, kirke og krig i Ukraine”.

Reception

I anledning af sit doktorforsvar vil Jesper Tang Nielsen indbyde til en mindre reception i Immanuelskirken efter gudstjenesten den *15. oktober*. Der vil være en kort præsentation af disputatsen *Den johanneiske konflikt mellem filosofisk progression og teologisk tradition* og lejlighed til spørgsmål.

Gave til Jesper i forbindelse med doktorforsvar

Den 13. oktober forsvarede Jesper Tang Nielsen sin doktorafhandling *Den johanneiske konflikt mellem filosofisk progression og teologisk tradition*. En kommentar til *Johannesbrevene med særligt henblik på forholdet til Johannesevangeliet*.

Det glæder vi os naturligvis over i valgmenighederne. Hvis medlemmerne ønsker at give Jesper en gave i forbindelse med doktorforsvaret, har rådet for Københavns Valgmenighed og nævnet for Vartov besluttet at opfordre til at bidrage med et beløb efter eget valg til den doktorring, som Jesper efter forsvaret har ret til at bære. Derfor kan medlemmerne af valgmenighederne overføre et valgfrit beløb til Vartov Valgmenigheds konto (gerne inden den 13. oktober), enten som betaling på 6194 – 4170277452 eller som mobile pay på 49322.

Husk at angive navn samt teksten ”gave til Jesper.” Det indsamlede beløb vil blive givet til Jesper ved en gudstjeneste i løbet af efteråret som et bidrag til doktorringen.

Doris Ottesen og Heiner Lützen Ank

Kalender

Mandag 9. oktober kl. 19.30

Menighedsrådsmøde ved Jesper Tang Nielsen i menighedssalen

Søndag 15. oktober

Reception efter gudstjenesten i Immanuelskirken

Mandag 13. november

Menighedsrådsmøde ved Nils Holger Petersen i menighedssalen

Onsdag 22. november kl. 17.00

Læsekreds i konfirmandstuen, Immanuelskirken

Søndag 3. december kl. 19.30

Borneadvent i menighedssalen og præsteboligen

Mandag 4. december kl. 17.00

Adventsmøde i Vartov Kirke og menighedssalen

Onsdag 13. december kl. 17.00

Læsekreds i konfirmandstuen, Immanuelskirken

Onsdag 17. januar kl. 15.00

Læsekreds i konfirmandstuen, Immanuelskirken

Adresser

Præst: Jesper Tang Nielsen

Løngangsstræde 24,2., 1468 København K, tlf. 24 94 26 28

e-mail: jtn@kvvv.dk - hjemmeside: www.kvvv.dk

Københavns Valgmenighed

Formand:

Doris Ottesen,
Køjevænget 62, 2791 Dragør
Tlf. 26 83 46 42

Forretningsfører:

Ejvind Lynning
Maglestien 10, 2860 Søborg
Tlf.: 39 69 82 53 / 23 96 86 24
Bank: 2191 - 6897622120

Kirketjener:

Margrethe Tougaard Møller
Krogerupgade 55, 1.th, c/o Mikkel Jensen,
2200 København N
Tlf. 22 95 49 75

Organist:

Kristian Olesen
Stationsvej 1a, 4320 Lejre
Tlf. 20 76 07 32

Vartov Valgmenighed

Formand:

Heiner Lützen Ank
Ahlefeldtsgade 26., 1., tv,1339 København K
Tlf. 53 34 16 05

Forretningsfører:

Niels Mattsson Johansen
Lysefjordsgade 10, 4tv, lejl. 2, 2300 København S
Tlf. 23 23 57 01
Bank: 6194 – 4170277452

Kirketjener:

Emil Nygård Johansen
Tagensvej 15, 2200 København N
Tlf. 26 37 48 54

Organist:

Kristian Olesen
Stationsvej 1a, 4320 Lejre
Tlf. 20 76 07 32

Valgmenighedernes hjemmeside er www.kvvv.dk

Bladets redaktion:

Jesper Tang Nielsen (ansvarshavende), Lilly Wiberg, Gudrun Haastrup

Forsidevignet: Peter Hentze

Afsender:

Københavns og Vartov
Valgmenigheder
Longangstræde 24, 2.
1468 København K

Gudstjenester i Vartov Kirke og Immanuelskirken*

Hvor intet andet er anført, varetages gudstjenesten af Jesper Tang Nielsen.

8. oktober (18. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

17. december (3. søndag i advent)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

15. oktober (19. søndag efter trinitatis)

Immanuelskirken . . . . . kl. 10

24. december (Juleaften)

Immanuelskirken . . . . . kl. 13.30

Vartov Kirke . . . . . kl. 15.00

22. oktober (20. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10
v/Doris Ottesen

25. december (Juledag)

Immanuelskirken . . . . . kl. 10

29. oktober (21. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

26. december (2. juledag)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

Radiotransmission

Immanuelskirken . . . . . kl. 16

(tidspunkter ifølge vintertid)

31. december (Julesøndag)

Ingen gudstjeneste

5. november (Alle helgens dag)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

1. januar (Nytårsdag)

Vartov Kirke . . . . . kl. 16

12. november (23. søndag efter trinitatis)

Immanuelskirken . . . . . kl. 10

19. november (24. søndag efter trinitatis)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

26. november (Sidste søndag i kirkeåret)

Immanuelskirken . . . . . kl. 10

Vartov Kirke . . . . . kl. 16

3. december (1. søndag i advent)

Vartov Kirke . . . . . kl. 10

10. december (2. søndag i advent)

Immanuelskirken . . . . . kl. 10

v/Doris Ottesen

---

*Immanuelskirken ligger på Forhåbningsholms Allé 20, Frederiksberg.